

Déli Hírlap

19

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Serbgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontul 10 vagy 2-42. • Előfizetési árak külföldön: havonként 100 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei, egész évre 990 Lei. Egyes szám ára 4 Lei, Bukarestben 5 Lei.

Gazdaságpolitikai Napilap
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE Dr.

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken hához kézbesítéssel: havonként 60 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 480 Lei, egész évre 900 Lei. Állami tisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 70 Lei, negyedévre 280 Lei, félévre 560 Lei, egész évre 900 Lei.

1928 / VASÁRNAP / OKTÓBER 14

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 240. SZÁM

MEGNYILIK A PARLAMENT. Bukarestből jelentik: Minden ellenkező hírsztelés dacára, amely a parlament új ülésszakának elhalasztásáról vélt volna, a hivatalos lap legújabb száma hali a királyi kéziratot, amely a parlament mindkét házát október tizenötödikére egybehívja.

TITULESCU HAZAERKEZIK. Bukarestből jelentik: Titulescu volt külügyminiszter, londoni követ, Olaszországból legközelebb hazatér és nem foglalja el, mint tervezve volt, a londoni nagykövetségi széket. Titulescu hazatérését a politikai helyzettel hozták kapcsolatba.

KUN BÉLÁT ELITELTE A KOLÓZSVÁRI HADBÍRÓSÁG. Kolozsvárról jelentik: A hadbírósg foglalkozott Keisler volt magyar tisztviselő ügyével, aki képmutatással volt vádolva. A vádlott a Magyar Párt vezetői ellen súlyos vallomást tett, de ez cáfolatot nyújtott. A hadbírósg Keisler, aki megvádolt alkoholistát egy évi börtönnel, a Magyar Párt vezetői ellen pedig elejtették a vádat. Ugyanebből az ügyből kifolyólag a hadbírósg Kun Bélát, valamint a per két másik vádlóját, in contumacia öt évi fegyházra ítélte.

MEGSZAKÍTÁS NÉLKÜLI MUNKAKÖZÖSSÉG. Párisból jelentik: A legfeljebb gazdasági tanács azzal a tervvel foglalkozik, hogy angolai példára az állam hivatalokban behozza a délelőtti öt órától öt óráig tartó munkaidőt. A hivatalnokok így egyfolytában dolgozatlanok nappali világítás mellett és csak a munkaidő egy órával rövidebbre jutnak, megtakarítanak az ebédszünetben is.

JAVITJÁK A KÜLFÖLDI FORGALMAT. Bukarestből jelentik: Október huszonekettedikén Bécsben nagy gazdasági konferenciát tartanak, amelynél Románia is képviselteti magát. A konferencián szóba kerül a Bukarest-Budapest-Bécs összeköttetés gyorsítása. Azt akarják elérni, hogy Budapest-Bukarestből még az indulás napján lehessen elérni. Azonkívül tárgyalják a Bukarest-Berlin közúti közvetlen kocsis kérdését. Napirenden lesz a vonatok gyorsabb menetideje is.

Erdély felé tekint a magyarság

Temesvár, okt. 13.

Ma ül össze Székelyudvarhelyen a romániai kisebbségi magyar nemzet parlamentje, hogy visszaillesztést vessen az elmúlt esztendő eseményeire és egyben mérlegelje a jövő kilátásait. Legfontosabb célja azonban megállapítani azokat az eszközöket, amelyek igénybevételével fenyegetett nemzeti létünk felől a veszedelem sötét fellegei elháríthatók lesznek. Seregszemle is lesz a székelyudvarhelyi nagygyűlés, amelyen számbavesszük erőinket. Erőinket, amelyekkel a becsületes nagy harcot diadalra segíthetjük. Ez a seregszemle nagyban különbözik egyéb pártok hasonló megnyilvánulásától, mert sokszor erősen divergáló világszemléleteket is figyelembe kell vennie. Ha tehát egységes politikai program alapján akarja egyesíteni ezeket a különböző mentalitású embereket, bizony nem egyszer a megalkuvás utját kell járnia. Ez a megalkuvás, azonban csak befelé nyitkozhat meg, hogy aztán kifelé annál inkább kidomborodjék az egység, a befelé megnyilvánuló megalkuvás egymás világszemléletével szemben annál nagyobb erőt állíthasson csatasorba kisebbségi nemzeti jogaink megvédése érdekében.

A nemzetek létét és fennmaradását a kultúra és gazdasági szervezethez biztosítja. Ezt a tényt felismerte a romániai magyarság is, aminek bizonyítéka, hogy a nagygyűlésen túlnyomólag ilyen kérdések szerepelnek. Gazdaságilag sajnos az agrárreform és az általános helyzet megnyomortótsága nem nyújt vigasztaló képet, ami azonban nem lehet ok a kétségbeesésre, hanem ellenkezőleg még kitartóbb munkára kell hogy serkentsen. A programponok között nem szerepel, az idő talán jelenleg erre nem is igen alkalmas, azonban foglalkozni kellene talán egy kimondottan magyar bank létesítésének gondolatával a szászok és svábok mintájára. A Bánságban a sváb bankok, Erdélyben pedig a szász bankok élénken kapcsolódnak bele a kisebbségi életbe. A meglévő pénzintézetek legnagyobb része ugyanis a csatolt területeken nem

kimondottan magyar tőkét kezel, vezetősége nem kimondottan magyar, — mint a szászoknál és sváboknál — hanem ezeknél inkább a pénz nemzetközi jellege domborodik ki. Az erős gazdasági szervezethez egyik főfeltevéle lenne egy ilyen magyar pénzintézet létesítése, melynek nevében is kidomborodnék a magyar jelleg. Ez magába olvaszthatná az esetleg létező magyar szövetkezeteket és fiókok létesítésével behálózna az egész ország magyar lakta területeit. Ismételjük, a megvalósításra a mostani viszonyok talán nem alkalmasak, de az eszmével foglalkozni érdemes és foglalkozni kellene. Ezt a tervet szervesen kiegészítené a még embrionális állapotban levő gazdasági sűrűség megvalósítása.

Kulturális téren a romániai magyarságnak három vára van, amelyek közül kettő a kormányhatalom jóvoltából omladozóban van. Ez a három vár: az iskola, a színház és a sajtó. Erőszakos névvegyelemzéssel és mindenféle praktikákkal egyik magyar iskolát a másik után kárhoztatják némaságra. Színházi kulturánk évről-évre visszafejlődik nemcsak a nyomzó adók, hanem a különböző machinációk folytán is. Néhány év előtt még kilenc színházgatója volt a romániai magyarságnak, ma alig öt van és ezek egy részét is az összeroppanás veszedelme fenyegeti. Az iskola és színház azok az intézmények, amelyeknél a hatalom sanyargatása a legfájóbban érvényesül. Ezek megmentésére — ha kell, mégoly erőfeszítés és radikális — védelmi eszközöket igénybe kell venni, elsősorban kötelessége a magyarságnak. A nagygyűlés hivatása lesz szankcionálni azokat a határozatokat, amelyeket a szakosztályok előkészítenek. Erős vára a magyarságnak a sajtó, ébren tartja a lelkiismeretet és állandó en garde állásban nap-nap után, fáradhatatlan elánnal veri vissza azokat a támadásokat, amelyek nemzeti létünket fenyegetik. És legyen bár az egyes magyar lap hivatalos, vagy félhivatalos orgánuma a Magyar Pártnak, vagy járja egyedül a független magyar szókimondás utját, egyformán szolgálják a ma-

gyarság érdekeit, egyformán egy cél lebeg szemük előtt: kisebbségi sorsba sodródott nemzetük szolgálata. Lehetnek az egyes lapok felfogása között árnyalatbeli különbségek, különböző utakon járhatnak, de valamennyi egy cél felé törekszik. Még össze is mérhetik egymással fegyverüket, az összezecsapások folytán szikrák pattannak, ebből a küzdelemből, ebből a harcából azonban maga az eszme még tisztábban, még ragyogóbban kerül ki.

Ne bántsuk a sajtót, becsüljük a nyomtatott betű hatalmát, mert magyar az. Magyar és önálló és független mindenféle hatalomtól. Erőszak guzsba kötheti, a hatalom ideig-óráig megnyirbálhatja szabadságjogait, de megölni nem tudja. Minél inkább elnyomják, minél többször a földre terítik, újkori Antheusként megerősödvé és megizmosodva talpra áll és fokozottan teljesíti kötelességét a magyarsággal szemben. A betű éltet, reményt önt a csüggedőkbe, vigasztalja az elesetteket, új harcra serkenti a harcban elfáradtakat és soha meg nem szűnik a nemzeti érzés zászlaját magasan lobogtatni. Módot és lehetőséget kellene találni, hogy minden magyar házában mindennapi vendég lehessen a magyar újság. A lapok óriási áldozatain kívül, amelyet a szervezés ezen munkájával hoznak, a kollektív magyarságnak is bele kellene kapcsolódnia ebbe a szervezési munkálatba. Aki a sajtót gyengíti, a magyarságot gyengíti.

A gazdasági és kulturális kérdések uralják — nagyon helyesen — a magyarság parlamentjének napirendjét. Mindezeket túl és mindezek fölött talán alkalmas lesz arra is, hogy a magyarságot közelebb hozza egymáshoz az érzelmi közösség feltételeit még jobban kimélyítse; hogy a magyar a magyarnak testvére legyen, egymás keblére boruljon és szeretetben olvadjon össze lelke. Világszemléleteken túl minden magyar ügyben a megértés legyen az uralkodó érzés és egymást támogató, egymás erejét növelve törekedjenek az egységes nagy cél, a sokat hányatott magyarság szebb, boldogabb jövője felé.

Ne mulassza el **Kapussy György** képkiallítását megtekinteni.

A Boncescu-pavillonban (Scudier-parkban).

Sok millió felesleg felett rendelkezik Temesvár városa és a polgárság mégis súlyos összegeket kénytelen fizetni különböző illetek címén

Temesvár, október 13.

Tegnap délután folytatta Temesvár város nagytanácsa esütőokról megszakított ülését. Georgevici Lucián dr. főpolgármester a megüjtés után felszólította Gradinariu Emil kulturtanácsost, hogy válaszoljon Eschker Margaréta tanácsagnak a városi színház kulisszahiánya ügyében mondott esütőrtöki interpellációra. Gradinariu kijelentette, hogy a városnak valóban nincsenek diszletei, mert a régi diszletek annak idején a színház leégésekor elpusztultak. Jelenleg a mindenkori igazgatók hoznak diszleteket. Reméli azonban, hogy egy éven belül sikerül a színház részére elegendő diszletet beszerezni.

A nagytanács azután átért az 1927. évi költségvetési számadások felülvizsgálására.

1927-re elő volt irányozva 404.352.204

lei bevétel, ezzel szemben a tényleges bevétel 426.717.842 lei volt,

Az előirányzott kiadás 404.352.204 lei volt, ezzel szemben a tényleges kiadás csak 382.056.896 leit tett ki. A megtakarítás ennél fogva negyvennégy milliót tett ki.

Cioban Pompil dr.: Hol van ez a pénz?

Georgevici Lucián dr. főpolgármester: Harmincöt millió a központi leltéptéztárban van Bukarestben, kilenc millió pedig a városi főpénztárban.

Cioban Pompil dr.: Ha tehát 1927-ről negyvennégy millió lei feleslegünk maradt, akkor miért van szükség arra, hogy évről-évre mindjobban megszorítsuk anyagilag ennek a városnak a polgárságát?

Miért alkotunk minduntalan új illeteket és miért emeljük a régieket?

Csak azért, hogy végül is sok milliós feleslegeink maradjanak, amelyeket Bukarestbe szállítunk, ahol két százalékos kamatot hoznak? Hát nem látják, hogy az utóbbi két esztendő kiméretlen adózási rendszere mennyire megingatta Temesvár kereskedelmét és iparát? Csődök és iparendelékek visszaadása kísérik ezt a szivárgó rendszert. Ajánlom, hogy most, amikor össze fogják állítani az új költségvetést, csinálják azt meg úgy, hogy ne legyenek feleslegek. Legyen a mai nélkül viszonyok között a város legalább azzal segítségére polgárainak, hogy ne szabja illeteiket túlmagasra és ne szaporítsa azokat.

Ha ez így megy tovább, akkor nem lesznek polgárok, akiket majd meg lehet adóztatni. (Helyeslés.)

Domasneanu György: Az ülés megkezdése előtt megkérdeztem a város főmérnökét, hogy miért rendezetlenek az utcáink? Az volt rá a válasz, hogy nincsen pénz. Most aztán hallom, hogy mégis van negyvennégy millió lei feleslegünk. (Derűtség.)

Georgevici Lucián dr.: Csak a költségvetési számadást hagyják jóvá, ahol nyolc-tíz százalékos felesleg mutatkozik.

Cioban Pompil dr.: Mutassa meg

a főpolgármester ur az erre vonatkozó törvényt.

Georgevici Lucián dr. főpolgármester nem válaszol erre, hanem indokolni kezdi a felesleg szükségességét.

Azt mondja, hogy szükség van a villanytelep, a villamosvasút és a vízvezeték fejlesztésére. A feleslegek mindig jók a különböző beruházásokra.

Végül kérte a zárszámadási jelentés tudomásul vételét, ami megtörtént.

Azután sor kerül a városi illetek szedésétől szóló szabályrendelet megváltoztatásának javaslatára. Georgevici Lucián dr. főpolgármester kijelentette, hogy most csak egyszerűen felolvassák a javaslatot, a részletes tárgyalás majd egy másik nagytanács ülésen történik. A javaslat fölolvassása után Cioban Pompil dr. kifejti, hogy a javaslat készítőjénél nem voltak figyelembe a közigazgatási törvényt, mert olyan illeteket is akarnak szedni, amelyeket a törvény nem engedélyez. Disola Pál pénzügytanácsnok erre azt válaszolta, hogy az illetek megállapításánál nem csak a közigazgatási törvény az irányadó, hanem a régebbi illetek szedési szabályrendelet is.

Muth Gáspár dr., Domasneanu György és Hollinger Péter hozzászólása után a nagytanács a javasolt szabályrendeletet első olvasásban elfogadja.

A nagytanács azután áttér a város által felvenni szándékolt nagy kölcsön ügyére. Georgevici Lucián dr. kifejti, hogy a kölcsönre azért van szükség, hogy a városfejlesztési terveket évi-zedekkel előbb lehessen befejezni. Szükség van olyan építkezésekre, ame-

lyeknek majd az utódok látják hasznát.

A város azért hétszáz millió leies kölcsönt keres, amelyet azonban csak a stabilizáció után venne föl. Ebből is 106 milliót régi adósságok törlesztésére akarnak forlítani. Többek között a kölcsön a következő célokra szükséges: villanytelep 52 millió, villamosvasút 48 millió, vízvezeték bővítése 50 millió, vágóhid modernizálása 10 millió, gázgyár fejlesztése 2 millió, új mozi építése 30 millió, kavicsbányák rendezése 20 millió, a köztisztviselői vállalat részére 8 millió, vásárosarnok építése 20 millió, népfürdők építése 15 millió, olcsó lakások építése városi alkalmazottak részére 10 millió, cseesemőotthon létesítése 8 millió, kórház építése 50 millió, új tüzoltó kaszárnya építése a Gyárvárosban 4 millió, három új elemi iskola építése 5 millió hozzájárulás a görög keleti román katedrális építéséhez 20 millió kulturpalota építése 30 millió, új tanoncathonok építése 10 millió, városrendezés 20 millió, utcák rendezése 50 millió és új hidak építésére 25 millió lei.

A kölcsönre fedezetül szolgálma a város két és fél milliárd leinyi vagyona.

Gropsian Mihály dr. szerint a kölcsönárgyalásokkal nem kell várni a stabilizációt. Dobosan János dr. viszont korainak tartja az egész kölcsönkötést. Szerinte különben előbb meg kell csinálni — amint azt a közigazgatási törvény is előírja — nyolc évre előre a munkaprogramot és csak ha ez megvan, lehet kölcsön után nézni.

Panaszok és interpellációk

Georgevici Lucián dr.: Nem tudunk előre munkaprogramot csinálni, mert nincsen pénz. A pénztől függ a program. Biztos benne, hogy mihelyt meglesz a stabilizáció, amerikai, angol, német és francia pénzesoportok egymással versenyezve fognak a városnak pénzt kínálni. Bizik a kölcsön sikerében.

ha azonban a kölcsön nem jönne létre, akkor a város a tervezett munkálatokat a költségvetés keretein belül hajtaná végre, ami hosszabb időt venne igénybe.

Cioban Pompil dr. ajánlja, hatalmazza fel a nagytanács a város vezetőségét, hogy a külföldi kölcsön megszerzésére tegye meg a szükséges lépéseket. Muth Gáspár dr. csatlakozik ehhez, mert idegen pénzt a új verkeringést hoz a városba. Gropsorean Kornél dr. kéri, hogy a külföldi kölcsönre vonatkozólag kidolgozott tervzetet osszák ki a nagytanács tagjai között.

Georgevici Lucián dr. főpolgármester ezután átadja elnöki székét Crismariu Oktavián dr-nak. A napirend következő pontjaképpen Sagovici Sámuel dr. városi főjegyző előterjeszti az állandó választmány javaslatát, hogy a főpolgármesternek havonta tízezer lei lakbért szavazzanak meg.

Az állandó választmány nézete szerint a régi magyar szokásjog alapján a polgármestert ingyenlakás, fa, világítás és városi hajdu illeti meg.

Mivel lakást nem tud adni, kéri a lakbér megszavazását.

Dr. Bogdan Antalné, Muth Gáspár dr. a javaslat mellett szavaznak. Cioban Pompil dr. nézete szerint, ha a városnak nincs természetbeni lakása, akkor ne adjon lakbért. Nem lehet a város pénzével könnyelműsködni.

Balta Koriolán dr.: Halljuk a volt polgármestereket, itt vannak valamennyien!

Egyszerre áll fel Vidrighin Sztan, Gropsorean Kornél dr. és Dobosan János dr. Vidrighin Sztan kifejti, hogy a régi polgármesteri lakást ő alakította át hivatalokká, de nézete szerint a főpolgármestert a lakbér megilleti. Mintán még Muth Gáspár és Ferch Mátyás kanonok ama nézetüknek adnak kifejezést, hogy a városrendezés során ne tervezzék máshová a városháza épületét, hanem hagyják a mai helyén

és minél előbb készítsék el a főpolgármesternek a város szívében a természetbeni lakást. A nagytanács a tízezer lei havi lakbért megszavazza.

A napirend ezzel kimerült, Georgevici Lucián dr. újra elfoglalja az elnöki széket és az interpellációkra kerül a sor.

Despot Miklós interpellál, hogy egy év előtt a városi temetkezési vállalat drága árakat illetőleg elhangzott interpellációjára miért nem kapott választ? Továbbá sérelmezi, hogy a különböző városi vállalatok felügyelőbizottságai nem tartanak hónapokig ülést, így a városi villamostelep működését ellenőrző bizottság utolsó ülését január huszonnyolcadikán tartotta. Végül felemlíti, hogy a főpolgármester előtt a városi vállalatoknál alkalmazásban álló munkásokból alakult küldöttség jelent meg és a bérek emelését kérte.

A küldöttséggel a főpolgármester kurtán bánt el és kijelentette, hogy nincsen pénz.

Dr. Bogdan Antalné az egyre fokozódó drágaságot és a szellemi proletariátus nyomorát teszi szóvá. Hangsúlyozza, hogy Temesvár a legdrágább város. Utal arra, hogy a női tanácsok az ilyen kérdésekben készséggel állanak rendelkezésre.

Jörgné-Draskóczy Ilma az ingyentej akcióról kér felvilágosítást és érdeklődik, hogy mikor helyezik üzembe a városi népkonyhákat.

Domasneanu tábornok részletes felvilágosítást kíván a főpolgármestertől az önkéntes tüzoltótestületek feloszlására vonatkozólag. Tisztán akaria látni végre ezt a kérdést.

Mayer József interpellál a városi hivatalokban a múlt héten bevezetett délelőtti és délutáni munkaidő miatt

A tisztviselők körében nagy az elkeseredés és az új beosztással kapcsolatban a közönség is hátrányba került.

Végül Ferch Mátyás kanonok interpellál a temesvári szegények lajstroma ügyében. A szegényügy rendszeres rendezését kéri. Szóváteszi a temesvári utcák elhanyagolt voltát is.

Georgevici Lucián dr. főpolgármester válaszol az elhangzott interpellációkra. A drágaságot és a temetkezési ügyet a legközelebbi nagytanács ülésen napirendre tűzik. Domasneanu tábornok és a nagytanács tagok határozott többségének óhaja folytán a főpolgármester az önkéntes tüzoltók ügyét a következő nagytanács ülésre tűzte.

Ami a városi munkások béremelését illeti, egyrészt nincsen pénz, másrészt jobban vannak ma is fizetve, mint a magánvállalatoknál.

Különben a nagytanácsnak módjában áll a jövő évi költségvetés során emelni a béreket. A város folytatja az ingyentej akciót és a népkonyhákat is a legközelebb megnyitja. Ami az új hivatalos órákat illeti, kéri azokat tudomásul venni, mert a város érdekében való, hogy a tisztviselők ne egyfolytában, hanem délelőtti és délután dolgozzanak. Az utcák rendbetartása nagy gond, de utasítást ad a városi köztisztviselői vállalatnak. A nagytanács a főpolgármester válaszait tudomásul vette és ezzel a nagytanács ülése este félnyolc órakor véget ért.

Titokzatos utat tett

huszonöt pénzes utalvány a levélhordótól a címzettig, aki vár a pénzére

Temesvár, október 13.

A közérdeket vélem szolgálni, amikor Seciureanu Romulusz vezető ügyészhez a Déli Hírlap hasábjain a alábbi nyílt levelet intézem:

Igen tisztelt vezető ügyész ur!

Egész Temesvár igazságosnak és pártatlannak ismeri önt. Ez adja meg nekem a jogalapot arra, hogy huszonöt temesvári polgár ügyében irjam ez a nyílt levelet. Arról van szó, hogy a posta részéről huszonöt temesvári polgárt azzal gyanúsítanak meg, hogy a mások címzeire érkezett postautalványokat aláírták és pedig nem a saját, hanem a címzett nevét írták oda és a pénzt felvették. Ha ez a gyanúsítás megfelel a ténynek, akkor

ezek az emberek csalnak, mert idegen néven szerepeltek, sikkasztottak, mert olyan pénzt vettek át a postától, amelyről tudják, hogy nem az övék és közokiratot hamisítottak, mert a postautalványok hátlapjár idegen személyek neveit hamisították oda.

A dolog ugyanis abból indult ki, hogy Mioc Péter pénzeslevélhordó, aki szeptembertől kezdve megbízást kapott, hogy a gyárvárosi Arok-utcaiban és a hozzákapcsolat kézbesítési körületben a pénzes postát kézbesítse. Huszonöt olyan postautalványt kapott, amelynek összegét a címzetteknek nem fizette ki. Teodorescu Jánosnének nem fizetett ki 7860 lejt, Paun Jánosnének nem adta ki 4000 lejét. Franzen Péternének pedig 3500 lejt nem adott ki. Ezenkívül van még huszonkét címzett, akinek részére szeptember folyamán kétezertől nyolcezer lefig terjedő pénzüsszegek érkeztek, amelyek az illetők szintén nem kaptak meg. A pénzüsszegek pedig ki lettek fizetve. Mioc levélhordó az utalványozott összegeket a józsefvárosi második számú postahivatal főpénztáráról fölvette, és

a pénzek rendelkezésére való jutását bizonyította azzal, hogy visszaszolgáltatta az utalványokat, amelyek hátlapján a címzettek igazolták az átvételt.

Azonban hamarosan kiderült, hogy a igazi címzettek nem kapták meg pénzeiket. Mert ha azokat megkapták volna, nem mentek volna el reklamálni. De reklamáltak és akkor megmutatták nekik az aláírt utalványokat. És a címzettek — mind a huszonöt — sorra kijelentette, hogy az aláírás nem től származik. Szembesítették a reklamálókkal Mioc levélhordót, aki beismerte, hogy a reklamálók egyikének sem adott pénzt az utalványok alapján.

Mioc kérdőre vonatván kijelentette másképpen nem történhetett a dolog csak úgy, hogy a pénzt mások vették föl az igazi címzettek helyett. Az igaz címzettek bizonyára rossz helyeken keresték és amikor téves ajtón kopogtatott és a címzettek keresték, ott más emberek látva, hogy pénzüsszegek kifizetéséről van szó, kijelentették, hogy ők a címzettek és a pénzeket nyugodt lelkiismerettel fölvevették és aláírták az utalványokra a címzettek neveit. Mioc egyébként kijelentette, hogy

végigjárja mindazokat, akiknek

tevédséből fizette ki a mások pénzeit, az összegeket visszaszerzi tőlük és azokat néhány napon belül eljuttatja az igazi címzettekhez.

Ha ez meg is történik, ezzel nincsen a dolog elintézve.

Elismerem, hogy Mioc nem ismerte személyesen új kézbesítési kerületének lakóit. Ebben az esetben azonban kötelessége lett volna mindegyiktől elkérni előbb annak személyazonosságát igazolványát, mert hiszen pénzről volt szó. És akkor nyomban látta volna, hogy illetéktelen személyek akarnak fölvenni olyan pénzeket, melyekhez semmi közük. Minthogy azonban ezt nem tette, ennél fogva Mioc mulasztást követett el.

Tekintetes vezető ügyész ur! Ha Mioc állítása megfelel a valóságnak, akkor a posta miért nem tett

feljelentést azok ellen, akik rosszhiszeműen átvették a mások pénzét?

Kérem, méltóztassék ezt a dolgot vizsgálat tárgyává tenni és ha Mioc állítása igaz, bárha az igazoltatás elmulasztásával ő is súlyos hibát követett el, tessék büntető eljárást indítani azok ellen, akik ilyen módon csaltak sikkasztottak és hamisítottak. Ha pedig kiderül, hogy Mioc csak kifogásmondja, hogy mások vették föl a címzettek pénzét, akkor méltóztassék huszonöt temesvári polgárnak — akiket a posta még csak megnevezni sem mer — elégtételt szerezni a súlyos megrágalmazásért. Ezt kívánja a közmorá és a polgárok becsületessége.

Abban a reményben, hogy vezető ügyész ur körültekintése, igazságszeresete ezt az ügyet tisztázza fogja, vagyok kiváló tisztelettel:

Kubán Endre.

A pincérek megélhetése

veszélyben forog a belügyminiszter legújabb körrendelete miatt

Temesvár, okt. 13.

A romániai élelmezési munkások szövetsége, amelynek központja Temesvárott van, nagyszabású mozgalmat indított most a pincérmunkások helyzetének javítása érdekében. A pincérek tudvalevőleg naponta tizenkét-tizenhárom órát dolgoznak és ennek legnagyobb része éjszakára esik. A mozgalom célja az, hogy kivívja a pincérek részére a nyolc órai munkaidőt. A mozgalom második része, hogy a pincérek részére biztosítsa a minimális megélhetést. A pincéreknek ugyanis hetenkint két-négyszáz lejt fizetésük van. Ennek gyarapítása érdekében évek előtt behozták azt a szabályt, hogy a számlához tíz százalékot ütnek hozzá és ezeket a tíz százalékos összegeket hetenkint egyformán osztják szét az illető helyiség pincérei kö-

zött. Egy-egy pincér heti jutaléka ezen a címen ezer-ezerkétszáz lejt. A közönség annak idején tudomásra vette ezt az újítást, mert ez felmentette a külön borralaló adása alól. Most aztán annál inkább meglepő, hogy a belügyminiszter az összes városokhoz körrendeletet intézett, amelyben felhívja őket, hogy a kávéházakban és éttermekben a szokásos tíz százalékos hozzájárulási rendszert többé ne engedjék alkalmazni. Ha ez valóra válna, érzékeny csapás lenne a pincérekre, akik nem remélhetik, hogy az elmaradó fizetési különbséget főnökeiktől megkapják. Az élelmezési szakmunkások szövetsége által megindított mozgalom tehát ki akarja eszközölni azt is, hogy a belügyminiszter ezt a rendeletet, amely a pincérekre nézve felette sérelmes, vonja vissza.

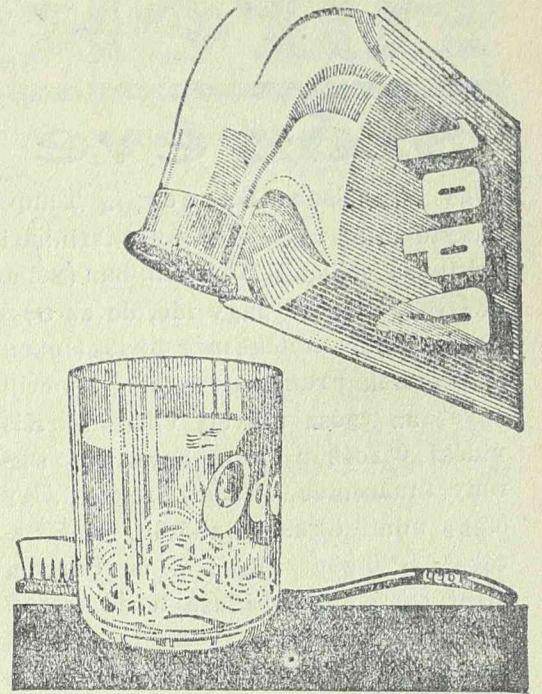
Elvették a vadászpuskát

két magyarszentmártoni és nyolc óteleki gazdától

Magyarszentmárton, okt. 12.

Magyarszentmárton népe békés, csendes nép, úgy zintén Ótelek község lakossága is az. Emberemlékezet óta nem volt itt nagyobb verekedés. A két községben azonban mégis vannak egyes emberek, akik puskát tartanak, mert szeretnek vadászni. Egyszerű söpörpuskák vannak, amelyekkel nyulra szoktak lövöldözni. Magyarszentmártonban két magyar embernek volt vadászfegyvere, Óteleken pedig nyolc. A nyolc közül négy tanyai gazda akinek már azért is szüksége van erre a vadászpuskára, hogy azt esetleg rablótámadáskor riasztó lövécek leadására használja föl. Emlékezetes, hogy a múlt télen is hónapokon át garázdálkodott egy rablóbanda az óteleki tanyák között és még a gyilkosságtól sem riadt vissza. Azonban a csendőrség igen aggályosnak találta, hogy Óteleken nyolc, Magyarszentmártonban pedig két magyar embernek legyen vadászpuskája. És annak ellenére, hogy ezek mind tekintélyes,

varjos emberek, jelentést tett az ügyészségnek, hogy ezek megbízhatatlanok és fölhatalmazást kért, ezektől a vadászfegyvereket elszedhesse. Az ügyészség, amelynek nem volt alkalma, hogy ezzel az ügygel behatóbban foglalkozzék előbb, a fegyverek elvételét el is rendelte. A csendőrség beszedte a tíz fegyvert és azokat jegyzék és jelentés kíséretében beszállította a temesvári ügyészséghez. Odakint a hártárban most van a legszebb vadászati idő, a nyulak ezrével hemzsegnek, az óteleki és magyarszentmártoni magyar nemzetiégű vadászok pedig kénytelenek otthon kuksolni a szobában, annak ellenére, hogy hivatalos helyen megkapták a szükséges vadászenedélyt és a vadászati, sőt fegyveradó is megfizették. Az óteleki és magyarszentmártoni vadászok érdekében most Brebera Vencel dr. ügyvéd járt el az ügyészségen és kérte a tíz fegyver kiadását. Remény van rá, hogy a kérelmet hamarosan teljesítik és tíz békés vadász nemsokára vidáman élhet ártatlan szenvedélyének.

Az Odol a világ legkoncentráltabb szájvize. Néhány csepp elégséges! Tehát az Odol használata lakarekosság! Tehát az Odol olcsó!

Százdináros hamisítványokat hoztak forgalomba

Szabadka, október 11.

A Bácska több városában, így Szabadkán, Ujvidéken és Topolyán hamis százdinárosok kerültek forgalomba. A hamisítványok olyan sikerültek voltak, hogy csak a gyakorlott szem tudta észrevenni a különbséget az eredeti és a hamisítvány között. A rendőrség megindította a nyomozást és hosszú idő után az most eredménnyel járt. A szabadkai rendőrség megkeresésére Ujvidéken letartóztattak egy Bieskei István nevű embert, aki mindenféle hamis százdinárosokkal fizetett. A detektívek napokon keresztül figyelték Bieskeit és megállapították, hogy mindenütt új százdinárossal fizet. Egyetlen esetben sem fizetett kisebb pénzegységgel. Erre váratlanul letartóztatták és a rendőrségre vitték. Megmozgása alkalmával a zsebeiben nagy csomó új százdinárosot találtak és Bieskei ekkor bevallotta, hogy a százdinárosok hamisítványok és azokat külföldön készítették.

Pásztoróra

amely a bíróságnál végződött

Temesvár, október 13.

A temesvári törvényszéket tegnap szokatlan ügy foglalkoztatta. Leszl János szilasi gazdálkodó volt a vádlott. Leszl tavaly nyáron váratlanul a déli órákban hazaért a mezei munkáját bizalmas együttesben érte Cociobáról. Amikor a lakásába lépett, felesége János szilasi gazdálkodóval. A helyzetet még súlyosabbá tette az a körülmény, hogy Leszl tizenkét éves leánya is a szobában tartózkodott. A férj elkeseredésében kiszaladt az udvarra, onnan baltával tért vissza és egy Cociobát, valamint feleségét néhány fejszeapással súlyosan megsebesítette. Cocioba súlyos sérüléseivel hazaszaladt és otthon szegényében felakasztotta magát. Az asszony sérüléséből felgyógyult. A temesvári ügyészség házastárson elkövetett gyilkosság kísérlete és súlyos testi sérülés miatt emelt vádat Leszl ellen. A tegnapi tárgyaláson Brudariu Adrian védő utalt arra, hogy Leszl nem lehet elítélni, mert nem tudta, hogy mit tesz. A törvényszék helyt adott a védő érvelésének és Leszl felmentette azzal az indoklással, hogy vádlott a tett elkövetése idején nem volt beszámítható állapotban.

Hírek

Száz éve

— **Uj temesvári járásbíró.** Bukarestből jelentik: A régenstanács az igazságügyminiszter előterjesztésére az üresedésben levő temesvári vidéki járásbíróvához Hanciu Valért nevezte ki, míg Hertia Jenővel a billédi járásbíróvához megüresedett bírói állást töltötték be.

— **Románia képviselői az optánsperben.** Bukarestből jelentik: A kormány már összeállította azt a bizottságot, amely Romániát az optánsügyben a Magyarországgal megindítandó közvetlen tárgyalások során képviseli. A bizottság tagjai Derussi meghatalmazott miniszter, Lapedatu János volt pénzügyminiszter, Petrescu Comnen berlini követ és Nasta a pénzügyminiszterium vezérigazgatója. A tárgyalások színhelyét is megállapították és azok Rapallóban lesznek.

— **Szigurancatisztviselők felvételi vizsgája.** A temesvári állambiztonsági vezérfelügyelőségen október 20-án Bunchetianu István állambiztonsági vezérfelügyelő elnöke mellett sziguranca tisztviselők részére felvételi és képesítő vizsgákat tartanak. A vizsgatárgyak: az alkotmány, román történelem, román földrajz és számtani ismeretek. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Mindazok, akik a sziguranca állást óhajtanak elnyerni, erre a vizsgára beadhatják kérvényüket, amelyekhez mellékelni kell az állampolgársági, születési és erkölcsi bizonyítványt, valamint az iskolai tanulmányokat igazoló iratokat. Férfiak kötelesek még a katonai igazolványukat is csatolni.

— **Gorkij végleg elhagyja hazáját.** Rigából jelentik: Ismeretes, hogy Maxim Gorkij, a világhírű orosz író, önkéntes külföldi száműzetéséből néhány hónap előtt visszatért Oroszországba, ahol nagy ünnepekkel fogadták. Gorkij azonban nem bírta ki sokáig Szovjetországban és elhagyta, hogy ismét külföldre megy. Távozását gyenge egészségügyi állapottal okolja meg, azonban az igazság az, hogy Gorkij felette elégedetlen az oroszországi állapotokkal és azért örökre elhagyja hazáját. Hír szerint Olaszországban fog letelepedni.

— **A Románia repülőgép uton.** Romából jelentik: A Románia nevű repülőgép, amely európai köruton van, tegnap reggel Rómából tovább repült Athén felé.

— **54:4. Szatmárról jelentik:** A leggyászosabb érettségi eredményt talán az egész országban a szatmári Eminescu gimnázium növendékei szenvedték el. Az érettségire jelentkezett ötvennégy diák közül ugyanis csupán négy felelt meg a követelményeknek.

— **Uj tömeggondnok.** Megírtuk, hogy a temesvári törvényszék a Citran temesvári szállítótársulat ellen elrendelte a csődöt és csődtömeggondnokul Weiser Sebestyén dr. ügyvédet nevezte ki. Weiser dr. most lemondott a gondnokságról és helyette az új csődtömeggondnok Bánfalvy Zsigmond dr. lett.

— **Román gyorsírási tanfolyam.** November elsején este hét órakor nyitja meg Nic. M. a g d u, román gyorsírási tanár, román gyorsírási tanfolyamát Politechnikum épületében. Felvételi részére a tandíj 150 lei és 50 lei a tananyag ára. Beiratkozások ugyanott vagy Magdu ur fordítóirodájában, Jeűherceg-tér, Makri-ház, Szegény tanulóknak a beiratási díjat elengedi.

— **Zsombolyai újabb esemény.** Zsombolyáról jelentik: Jianu és Filka községi inrokok tegnap délután a község házában vitába elegyedtek, amelynek vége verekezés lett. A két községi tisztviselő a föld-hempergetés és öklölés, meg lábball dolgozta meg egymást. Az incidensnek az lett a vége, hogy Filkát még aznap elboesátották a községi szolgálatból, amíg a dédelgetett Jianunak a hajszála sem görbült meg. Jianu különben éjjel megint kitétt magáért. Hajnalban a Dacia-kávéházban két ur veszekedett, akik közül az egyik Jianu barátja volt. Kremer rendőrőrmester a két veszekedőt esend-re intette, mire Jianu Kremer magával hívta a község házára és ott úgy összeverte, hogy Kremer mos. orvosi kezelés alatt áll.

— **Megszökött csaló bankár.** Budapestről jelentik: Havas Lajos bankár, aki nagyarányú spekulációval rengeteg embert óriási összegekig megkárosított, megszökött Budapestről. A rendőrség kiadta ellene az elfogató parancsot, amiről a külföldi hatóságokat is értesítette.

Kereszthuro

rövid fekete zongora jutányosan eladó. Hitelbank-palota I. emelet, ajtó 3. Megtekinthető d. u. 2-4-ig.

Fekete női télikabát,

használt, de jókarban, jutányosan eladó. Hitelbank-palota I. em., ajtó 3 d. u. 2-4-ig. 3031

Aki pénzt akar megtakarítani, az vásároljon a 20 év óta fennálló, nagy választékú raktárunkból és gyárunkból

butort.

Elsőrendű munka, szolid kivitel. Schuster

Fiók: Bonnaz-u. 13. Gyár és raktár: Korona-u. 14 a 3-as és 6-os villamos végállomása. Telefon 11-91. 2415

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az által, hogy a beltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz egész sereg féldalai hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 1683

Figyelem!

Kardos-telepre Kossuth-térről állandó omnibuszjárat éjfélig.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárakban, a „Fekete Sas”-hoz, I. Szentgyörgy-tér.

„Olla” a márka, amelyben sohasem csatlakozik. Olla bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb. Mindenütt kapható, valódi csak ha az „Olla” név látható.

MEGNYILT A „LLOYD”

Általános Ügynökség és „BOY”-Vállalat
Belváros, Lloyd-sor 3. Telefon 400
VIZUM! KURIER!

VIZUM! Mi a KURIER!

„LLOYD”

Egy általános ügynökség és „Boy”-vállalat. Ingyenes bejelentő hivatala mindennemű vétel és eladásoknak. Forduljon mindenki bizalommal a „LLOYD”-ügynökséghez.

Belv., Lloyd-sor 3, az udvarban
TELEFON 400

Ha bármit jól venni, vagy eladni akar, úgy forduljon bizalommal a

„LLOYD”

Ügynökséghez. Timisoara I, Lloyd-sor 3, az udvarban. Telefon 400.
VIZUM! „Boy”-vállalat. KURIER!

A bécsi opera vendéjátéka október 15-ig.

— **Tízezer dollár volt az ár.** Párisból jelentik: Megírtuk már, hogy a flottaegyezmény szövegének ellopásával két francia külügyi hivatalnokot gyantáltanak. Hír szerint ezek már be is vallották, hogy Hearst tízezer dollárt fizetett nekik a körlevélért. Horan amerikai újságírónak sikerült Párisból Brüsszelbe szöknie, és a legnagyobb felháborodással nyilatkozott a francia rendőrségről, amely a vendégjogot súlyosan megsértette. Érdekes, hogy az amerikai újságírók párisi szövetsége Horan ellen fordult. Horan állítólag bevallotta volna a rendőrségnek, hogy a flottaegyezmény szövegét pénzén vásárolta meg. A szövetség ezen a vallomáson felháborodott, mert azt újságírói indiszkrétciónak tartja és azért Horant tagjai közül kizárta.

* **Várad Aladár és Mezey Nelli.** Temesvár kedvencei mielőtt még brünni kötelezettségüknek eleget tennének, teljesen új nevetető műsorral szombaton és vasárnap október 13 és 14-én az Elite kávéházban bucsuznak a temesvári közönségtől.

— **A gyárvárosi bucsu.** A gyárváros bucsu alkalmából holnap Ferch Mátyás belvárosi apátplébános a gyárvárosi plébániatemplomban nagymisé tart. A nagymisé előtt Klank Jenő káplán magyar, a mise után Chris István páter német szentbeszéde mond. A szokásos bucsuünnepségek Kossuth-téren egész napon át tartanak és este a Gyárudvarban táncmulásgal fejeződnek be.

— **A téli menetrend.** Bukarestből jelentik: A vasut új téli menetrendje, amelyről írtunk, november elsején lép életbe.

* **Ha Temesvárra jön,** kérje mindent az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

Kérjük VASÁRNAP a gyárvárosi bucsu alkalmával, kirakatainkban olcsó szőrmeárainkat megtekinteni.

GROSSMANN SÁNDOR

cég szőrme-osztálya

1763

Az első film-egyetem

Jövő szombaton mesedélután. Október 20-án, a jövő szombaton a Magyar Nőegylet leányosportja a belvárosi moziban gyermekek részére mesedélután rendez. A műsor igen változatos lesz és sok meglepetést ígér a gyermekeknek. Lesz mese, vers, tréfa, tánc, ének, szavalat, zene és egy mesejáték. Jegyeket egy-két nap múlva a belvárosi mozi pénztáránál fognak árulni.

Robbanás halállal és sebesüléssel. Bukarestből jelentik: A Bragadiru várban robbanás történt, amelynek a lövedékmester és két katonája esett áldozatul. A lövedékmester a helyszínen meghalt, a két katona súlyosan megsérült. Könnyebb természetű sérüléseket szenvedt Calinescu főhadnagy. A bukaresti hadbíró-ügyész a szerencsétlenség ügyében megindította a vizsgálatot.

Víz helyett ecetsav. Wambries József öt éves kisfiú szülőinek a gyár városi Kislloyd-soron levő lakásán tegnap délelőtt tévedésből víz helyett egy üvegből ecetsavat ivott. A mentők első segélyben részesítették és a kórházba szállították.

Fűszer vásárlók!
Előnyös beszerzési forrás
Muresan György
fűszerkereskedésében 2906
Belváros, Hunyady-utca 9.

A rendőrelenőr merénylete. Emlékeztet, hogy augusztus elején Luchici Jakab rendőrelenőr a józsefvárosi pályaudvaron erkölestelen merényletet követett el egy tizenhárom esztendősigi kislány ellen. A rendőrelenőrt akkoriban letartóztatták, de az első tárgyaláson ideiglenesen szabadlábra helyezték. Tegnapra volt kitűzve a második tárgyalás, azonban azon a vádlott nem jelent meg. Kiderült, hogy Nagytopolovecra költözött. A törvényszék a tárgyalást újból elnapolta.

Jakobi étteremben naponta káposzta és bableves, reggel 3 óráig nyitva.

Börtönre ítélt érsek. Varsóból jelentik: Egy hét előtt kezdte meg a varsói törvényszék a mariavita-szekta elleni tárgyalást. A szekta főnöke Kowalszki érsek volt, akit azzal vádoltak, hogy a szertartások ürügye alatt orgiákat üzent. A törvényszék az érseket bűnösnek mondta ki négy kiskorú leányon és öt asszonyon elkövetett erkölestelen merényletben és ezért négy évi börtönre ítélte. A szektát a hatóságok fölösztadják.

(Berlini levél.) Németországban a film, mint tudomány, még gyermekcipőt tapossa. Bezzeg nem így Amerikában. Egy kiváló filmember, aki nemrég jött Hollywoodból Berlinbe, a következő érdekes dolgokat mondotta:

— Délkaliforniában nemrég létesítették az első film-egyetemet. Kétségen kívül áll, hogy az ugynevezett filmiskolából kikerülő utánpótlás, amelyeket csupán a legkritikább esetben lehet felhasználni, nem elegendő a film továbbfejlesztéséhez. Ki kell azonban fejleszteni az ipari, technikai és tudományos ismereteket is. Ugy tudom, hogy Berlinben is igyekeznek ezen a téren előre haladni és a Kleist-liceumban film-szemináriumot létesítettek, ahol filmtéchnikusokat fognak kiképezni.

— Amerikában már tovább haladtak. A világ első film-egyetemén szakokat létesítettek, amelyeken úgy a férfi, mint a női hallgatókat a film anyagával rendszeresen megismertetik. A tanítás ki fog terjedni a fizika, kémia, optika, művészet, építészet valamennyi ágára úgy teoretikus, mint praktikus szempontból. A studium négy évig tart. A tanterv legnagyobb

része a hollywoodi film-sztárokból kerül ki, akik már ígéretet is tettek erre vonatkozólag. Hogy be fognak-e válni az egyetemi katedrán, az majd elvállik. A tanítás három csoportban történik. Az első csoport a kinematográfia tudományát és technikáját öleli fel. A hallgatókat bevezetik a fényképezés titkaiba, megismertetik velük az optika törvényeit és megtanítják őket arra, miként épül a színpad és hogyan állítják fel a díszleteket. A második csoportban azt tanítják, miként kell megírni egy filmdarabot és hogyan lehet hatásos címeket adni. Ezenkívül levették az irodalom-, színház- és mozi-történelem tanítását is. A harmadik csoportban kizárólag a film teoretikus és praktikus részével foglalkoznak. Az építészetről és iparművészetéről szóló felolvasásokon kívül rajzolás, modellírozást és jelmezek tervezését is tanítani fogják. Végül következik a tulajdonképpeni színművészet, amelynek során azt fogják a hallgatók előtt dokumentálni, mennyire más követelményeket kell támasztani a film-művésszel, mint a színművésszel szemben. Filmemberek sokat várnak a film-egyetemtől a film-művészet fejlesztése szempontjából.

Jobb a sirban, mint a börtönben. Berlinből jelentik: Greifswald városban a múlt év decemberében Heide János tizennyolc éves takarékpénztári tisztviselő ezernyolcszáz aranymárkát sikkasztott. A sikkasztást bünbánóan bevallotta apjának és kérte, ölje meg. Apja revolvert rántott és egyetlen lövéssel leterítette fiát. A tegnapi tárgyaláson sztoikusán beismerte tettét és kijelentette, hogy ha pénze lett volna, megfizette volna a fia által okozott kárt. Minthogy azonban szegény ember, jobb, hogy a fia a sirba kerül, mintha börtönbe zárták volna. A törvényszék a fiugyilkos apát három évi börtönre ítélte, azonban az ítélet végrehajtását fölfüggesztette.

Inasára hagyta krózi vagyonát. Budapestről jelentik: Ez év január havában meghalt J a v o r Károly dúsgazdag mészárosmester nyolcvanegy éves korában. Halála előtt meghagyta, hogy végrendeletét csak a temetés utáni kilencedik hónapban szabad felbontani. A végrendelet ennélfogva csak most bontották fel és akkor kiderült, hogy a külön aggastyán minden vagyonát, két pesti házat és készpénzét, körülbelül tíz milliárd korona értékben, hetvenegy éves inasára, F á b r y Gáspárra hagyta.

Felnyársalta a kocsirud. Budapestről jelentik: A lóversenyter közelében egy személyautó belerohant egy szemközti jövő téglásszekérbe. A kocsirud áttört a szélvédőüveget és a soffört fölnyársalta. A szerencsétlen embert a Rókus-kórházba szállították, hol nemsokára meghalt.

Végzetes sötétség. Galacból jelentik: Az Athena nevű motorhajó éjjel nekiment egy motoresolnaknak, amelyet felfordított. A motoresolnakban tizenhárom utas volt, akik mind a vízbe fulltak. A nagy sötétségben lehetetlen volt minden mentés. Reggelig nyolc hullát halásztak ki. A többi még keresik.

Ujabb házbeomlás. Prágából jelentik: Prágában tegnap éjjel a második épülfélben levő ház omlott be. Ez a ház a Lieben-negyedben van és több emeletre volt tervezve. A környék lakosai éjjel nagy mecségre-ropogásra ébredtek és mikor kirohantak, látták az összeomlott házat. Nincsen kizárva, hogy ennek a szerencsétlenségnek is van néhány emberáldozata, mert a munkanélküliek közül sokan szoktak épülfélben levő házakban meghuzódni. A második házbeomlás után Baxa polgármester elrendelte, hogy az összes félbenlevő építkezéseket azonnal meg kell szüntetni. Azokat csak a városi szakértők által végzendő hivatalos felülvizsgálat után szabad folytatni.

A Royal variete októberi szenzációs műsora újabb számmal bővült. Mától kezdve naponta fellépnek Patt és Pattachon falrengető kacagató mokaikkal. Az utolsó évtized legkiválóbb artistái. A két kiváló artista minden este feltizenegy órákor a kávéházi műsor során kacagtatja meg a halás közönséget. Tizenkét órákor a bárhelyiségben teljesen új műsor keretében szintén fellépnek. Nagyszerű kiegészítő műsor. Kifünő italok, figyelmes kiszolgálás. Ball-tábarin.

— A Déli Hírlap panaszkönyve. Kapjuk az alábbi levelet: Igen tisztelt szerkesztő ur! Mivel a Déli Hírlap küzd az igazságtalanságok ellen, hadd mondjam el azt az igazságtalanságot is, amely velem történt. Teljesen világtalan vagyok. Van feleségem és két gyermekem. Néhány nemes szívű család adományainak és összekuporgatott pénzem segítségével a józsefvárosi Küttl-teren trafikot akartam nyitni, hogy családommal valahogy megéljek. Kérésemet elutasították és pedig két okból. Először azért, mert nem vagyok hadirokkant, másodsor azért, mert ama hely közelében már van trafik és a kettő között nem volna meg a törvény által előírt távolság. Két hónapja, hogy engem elutasítottak és most a Küttl-teren mégis kiadtak egy trafikengedélyt. Az új trafik helye alig van tíz méternyire attól a helytől, ahová én kértem engedélyt. Aki az engedélyt kapta, nem hadirokkant, de még csak nem is nyugdíjas. Hát ez az igazság? Ha nekem nem lehetett kiadni az engedélyt, akkor az miért volt kiadható másnak?

MA
este
9
órákor

TISZTI KASZINÓ

KUBELIK
hegedüestje

Jegyek Bánánál

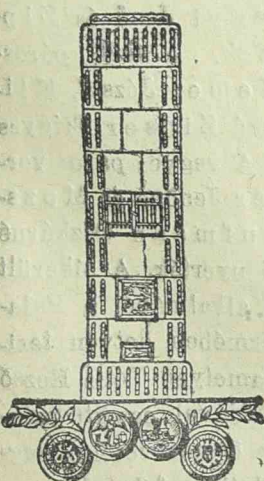
Jótekonycélu őszi mulatság. A szociális missziótársulat józsefvárosi és erzsébetvárosi szervezetei a Mercedes és a Charitas leányklubokkal együtt ma este az erzsébetvárosi Novotny-féle teremben jótekonycélu őszi mulatságot rendeznek. Előadásra kerül két mulatságos egyfelvonásos bohózat, azonkívül lesz több énekszám és táncprodukció is. A műsor szereplői: Tschapek Erzsi, Bonn Mariska, Erdmann Manci, Sundhausen Matyó, Daun Magda, Köszl Stéfi, Gusz Maca, Pirsch Stéfi, Pirsch Manci, Nischbach Annus, Csermák Lajos, Schmidthauer Ferenc, Péter János, Schmidthauer Rózi, Schmidthauer Emmi, Erdmann Kató, Maurer Antal és Joszt Géza. Műsor után sorsolás és tánc következik. Jegyek ára 35 és 25 lei.

Zsuzsi Lloyd-sori büfféjében ma a következő menü 50 lei: leves, spenót pefeznival, sertéskaraj, tészta. Két fogásos esti menü 30 lei. Abonánsok házon kívül is felvételnek. Ebéd vacsora 1800 leitől feljebb. Naponkint frissen csapolt Rekord special sör.

— A Déli Hírlap Budapestben állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Pucher András
Cserépkályahagyár

Timișoara-Iosefin
Strada I. C. Brătianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

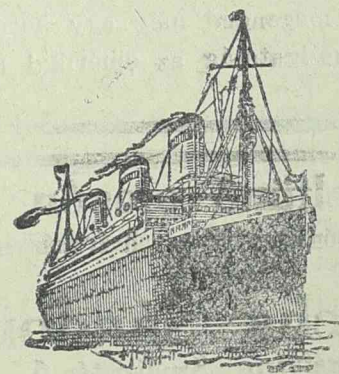
Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelyicsempék
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetégla és Chamottelisztt.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvételnek

Szt. György-tér 4.

A Hamburg-Amerika Linie

elsőrendű gőzsei rendszeresen indulnak Északamerikába, Kanadába, Délamerikába összes a) amaiba (Argentína, Brazília, Uruguay, Peru-Chile, Cuba, Mexiko) valamint a világ minden részébe. Hirneves ellátás és bánásmód. Mindennemű felvilágosítással szolgál a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

(igazgató L. H. Lazarovitz)
T e m e s v á r, Strada Mercy 2.
Arad, Strada Eminescu 12. 2963

Hét művészgyermek van Kubelik hegedűművésznék, aki szeretettel gondol vissza a régi Temesvárra

Temesvár, október 13.

Kubelik Jeant a Ferdinand-száloda emeleti, szép kilátású vendégszobájában találjuk, ott áll az ablakban és merengve nézi, hogy veszi birtokba a tájat, a fák bolingató koronáját, az aranyárga őszt.

— Bizony régi ismerősöm ez a város, budapesti szerencsés kiindulásom után ez volt az első állomás, — mondja a mester — ezután rohamban jött Bécs, Páris, Berlin, London, még ugyanaz év végén Amerika, mikor huszonnyolc évvel ezelőtti szárnyára vett a világhír.

— Emlékezik még Temesvárra? Téli bizony még néhány családra is?

— Nagy katonaváros volt ez akkoriban, főleg a tisztet ismertem, különösen Robicek ezredorvosát, kiváló zenebarát volt, meg Barát szerkesztő családját, játszottam is náluk egy estélyen. Azóta bizony már bejártam egynéhányszor a világot, gyermekeim is felserdültek, épp most vannak indulóban, szintén a művészi pályán.

— Ha jól tudom, magyar nőt vett el feleségül, Szél Farkas táblabíró lányát?

— Ugy van, most Abbáziában élünk, oda térünk meg pihenni évente mindannyian. Mind a hét gyermekem művészi pályán van, az öt leány és a két fiú. Kettő hegedűművésznő, kettő énekesnő, egy zongorázik és kettő festő.

— Mi a passziója, ha megpihen?

— Tulajdonképpen a világot járom foly' on, ősszel már vár a spanyol, amerikai turné és aztán Japán. Egyetlen passzióm a művészetem, amelyben élek, itt-ott egy kis komponálás, aztán mindenütt a rokonművészetek, amerre járok, muzeum, bibliotéka, könyvek és egy kis sakk.

— Há akkor a jazzt, melybe mineműt belebotlik, nem igen lehet kelleme, hallgatni?

— A jazz? Az a legborzasztóbb, a legbarbárabb valami, amit az ember elképzelhet. Kunwald Blüthner dirigens is felette lesújtóan nyilatkozott a multkoriban, még a komoly tendenciájú atonális zenéről is. Hallgattasson egy romlatlan izléű, nagyon muzsikális gyermekkel atonális zenét és meg fogja látni, hogy olyan rémülettel uasítja vissza, hogy nem is akar majd többet zenéről hallani.

— Ha megenged még egy kérdést, milyen hallgatóság az amerikai publikum?

— A nagyközönség, mikor mindenki együtt van, a legszélesebb tömegvonnatkozásokban mindig és mindenütt egyforma. Nincsen különbség, egy szízmográfzerű, ösztönös megérzés közvetíti mindig a szintizta igazságot és pontosan, éppen akkora a lelkesedése, amilyen abszolút értékű a művészet, melyet kap.

A mestert nem akarom tovább zavarni és ő szívélyes bucsu közt még az ajtóban megjegyzi:

— Ma este megint eljátszom azt a művet, amely első temesvári szereplésem alkalmával úgy áthevítette a közönséget.

Flaneur.

RÁDIÓ

Szombat, (Október 13.) Budapest.

12 óra: Gramofonhangverseny. 5 óra 45: Magyar nótadélután. 7 óra: Kamaréest. 9 óra 50: Tóth Erzszi a magyar kir. opera művésznőjének hangversenye. Bécs. 11 óra: Délelőtti zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Mamsell Nilouche zenésjáték közvetítése. Berlin. 5 óra: Szórakoztató zene. 8 óra: Esti hangverseny. 10 óra: Táncczene. Breslau. 4 óra 30: Operadélután. 10 óra 30: Táncczene. Brünn. 12 óra 15: Déli hangverseny. 5 óra 55: Énekhangverseny. 7 óra: Offenbach Herr und Frau Denis operettjének közvetítése. Langenberg. 1 óra 5: Strauss hangverseny. 5 óra 45: Délutáni hangverseny. Leipzig. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Schubert-est. München. 4 óra: Szórakoztató zene. 5 óra 30: Hangverseny. 7 óra 35: Schrammel hangverseny. 10 óra 20: Zenekari hangverseny. Prága. 4 óra 30: Déli utáni hangverseny. 6 óra: Ifjúsági

zenekari hangverseny. 7 óra 5: Operatélodás közvetítése. Róma. 5 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra: Mefistofelle című opera közvetítése. Stuttgart. 1 óra: Déli hangverseny. 3 óra 45: A házzenekar hangversenye. 9 óra 15: Kamarazene, utána szórakoztató és táncczene.

Vasárnap (október 14.) Budapest. 12 óra 25: A városi színház zenekarának hangversenye. 4 óra 15: Mesedélután. 5 óra: Ósrégi magyar dalok. 7 óra 30: Átvitel az operaházból. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs. 10 óra 30: Orgonahangverseny. 11 óra: Zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra: Zongorahangverseny Beethoven műveiből. Berlin: 11 óra 30: Fuvós zenekari hangverseny. 4 óra 30: Könnyű zene. 3 óra: Vidám est. 9 óra: Beethoven nyolcadik szimfóniája, ezt követőleg táncczene. Breslau. 8 óra 30: Esti hangverseny. Brünn. 12 óra: Déli hangverseny. 6 óra: Énekhangverseny. Orosz főiskolai

A Sváb Központi Bank R.-T.

1928. évi október 27-én délután 4 órakor az intézet tanácstermében, Timisoara I., Piata Unirei 9

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak*).

Tárgysorozat:

1. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

2. Az igazgatóság jelentése a megtörtént részvényfőkeemelésről és az alapszabályoknak az alaptörvényre vonatkozó 5. §-ának megváltoztatása.

3. Határozathozatal az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársasággal Arad, való egyesülése tekintetében.

4. Az igazgatóság meghatalmazása az egyesüléssel összefüggő ügyeknek lebonyolításával.

* A közgyűlésen szavazatuk van mindazon részvényeseknek, akik legkésőbb három nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézeti pénztárnál, vagy nyolc nappal a közgyűlés előtt a közgyűlési meghívóban megnevezett helyeknél egy vagy több részvényt folyó szelvényvel letétbe helyeznek, melyek már három hónapja a letétbe helyező részvényes nevére szólnak. A letétbe helyezésről letétjegy állítatik ki, mely a közgyűlésen való részvételhez egyúttal igazolványul szolgál.

Legkésőbb 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvények az intézet következő fiókjai és kirendeltségeinél helyezhetők letétbe:

Fiókok: Temesvár-Józsefváros, Temesvár-Gyárvaros, Sándorháza, Billéd, Buziás, Nagykároly, Nagyszentmiklós, Zsomolya, Karánsebes, Csátád, Liebling, Lugos, Ujpécs, Ujszentpéter, Perjámos, Szemlak, Csanád, Csene, Vinga, Varjas.

Kirendeltségek: Kisteremia, Óbesenyő, Gyertyámos, Nagyjécsa, Jánosföldre, Keglevichháza, Kenéz, Ujhely, Kiskomlós.

Timisoara, 1928 október 10.

A Sváb Központi Bank Részvénytársaság igazgatósága

hallgatók zenekari hangversenye. 7 óra: 30: Die Braut von Messina közvetítése. Langenberg. 1 óra: Déli hangverseny. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Népies hangverseny. München. 6 óra 30: Kamarazene hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny Róma. 10 óra: Nagymise közvetítése. 1 óra: Déli hangverseny. 9 óra: Nagy szimfonikus hangverseny. Prága. 12 óra: Déli hangverseny. 6 óra 20: Német nyelvű hangverseny. 7 óra 30: Messinai menyasszony. Stuttgart. 12 óra 15: Sétahangverseny. 3 óra 30: Részletek francia és olasz operákból. 7 óra 30: Melodramák. 8 óra 30: Zenés tarka-est. 9 óra 30: Kabaré, ezt követőleg táncczene.

Színház

Az eladott menyasszony. A bécsi operatársulat, amely estéről estére nagy sikerrel játszik és tegnap a Bibliás emberrel aratott igaz tetszést, ma este Smetana legszebb operáját. Az eladott menyasszonyt hozza színre. Ez a háromfelvonásos vig opera most került első ízben Temesvárra előadásra. A szereposztás igen szerencsés, amennyiben Erandt Géza éneklir Kruščinát, Selinger Hilda Katinkát, Máriát Bäck Paula. A többi szerepet Puntschart György, Weiner Hansi, Beer Ottó, Zwonik Ferenc, Coreinus Lőrinc, Schneiweiss Adolf, Schwelle Magda és Rupp Ferenc éneklir. Vasárnap délután négy órakor a Walturné, hétfőn este pedig az Alarcosbált játsszák.

Művészet

Kapussy György képtárlata a Bonescu pavillonban naponta nagy közönséget vonz. A közönség rendkívül érdeklődéssel szemléli a képeket, melyeknek gazdag sokoldalúsága mindenkint lebilinesel. Kapussy György művészete egyformán erős, úgy a piketában, mint a rajzban, sokoldalú tehetsége bámulatos könnyedséggel birkozik meg az anyaggal. A kiállítás még csak néhány napig van nyitva és mindenki jól teszi, ha még idején gondolkodik, hogy a külföldre induló művész valamelyik művét maga számára biztosítsa. A kiállítás egész nap megtekinthető.

Sport

A Gyapjuipar tenniszversenye. A Gyapjuipar vezetősége és tisztviselőinek lelkes társadalmi sportegyletet alapított és ennek keretében tenniszcsoporthat szervezett, amely nagy ambícióval hódolt ennek a nemes sportágnak. Tóti Rezső vezérigazgató örömmel vette a tenniszszók versenyét, amelyet értékes díjak kiosztása követte. A női egyes verseny győztesei lettek Klein Sári és Szuics Olga, a férfi egyesben Hegyi Jenő és Zipser Frigyes győztek. A férfi párosban első lettek Nemes József, Klein István, továbbá Zipser Frigyes és Kürti József. A vegyes páros verseny díjait Berger Jenőné és Mozsni, valamint Kaufmann Oszkár és Hegyi Jenő nyerték. A sikerült verseny befejezése alkalmából a Palace-kávéház különtermében hetven főtéki vacsora volt, amelyen Tóti Rezső vezérigazgató családjával együtt szintén megjelent. Az összejövetel a legkedélyesebb hangulatban folyt le.

Feltűnő olcsón

a különlegességi ruhaáruházban vásárol

Fuchs Sándor

Józsefváros, Scudier-tér 6

Fekete télikabát . . . 1650 lei

„sálgallérral . . . 950 lei

Bőrkabát szőrme-

béléssel . . . 2000—3000 lei

Bundakabát . . . 1600—2400 lei

Átmeneti kabát . . . 1475—2000 lei

Rövid kabát . . . 60 lei

Fregolli . . . 1650 lei

Sportruhák, gyermekruhák bő

választékban. Szövetlerakat.

Saját szabóműhely,

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Házasság

Házasság céljából megismerkedne középkorú özvegy nő némi hozománnyal, jobb iparossal vagy állami tisztviselővel. Leveleket „Nem szeretem a magányt” jelígre a kiadóba kérek.

Alkalmazás

Belvárosi éjjel üzletbe zongoramester kerestetik. Belváros, Prajka u. 2.

Ügynökök kerestetnek. Kérem mintát és árjegyzéket. „Gloria” Ablakredő szövőipar Arad, Str. Doamna Balassa 106 (Demeter utca). (684)

Jó bizonyítványokkal mindenféle leányt keresek. Kossuth-L. u. 31 Török. (397)

Allást keres

Intelligens, jómegjelenésű fiatal úri leány, gyakorlatlalt, fogorvosi műterembe november 1-ére assistensi állást keres. Szíves megkeresést „Assistens” jelígre a kiadóba kérek.

Perfekt női fodrásznő állást keres. Cimeket „Fodrász” jelígre a kiadóba kérünk. (3096)

Adás-vétel

Teljesen új asztali tüzhely sürgősen eladó. III. ker., Korona-utca 13, balra 2. ajtó.

Jó karban levő férfiruhák, férfi téli- és átmeneti kabát és finom őszi-téli nőiruhák, női télikabát olcsón kapható. Cim a kiadóban. (610)

Odeon gramofon jó állapotban 50 lemezzel olcsón eladó. Bonnau-utca 6, ajtó 15. (3076)

Antik hálószoba, antik butordarabok, képek, tükör, minden elfogadható áron eladók. Arad, Nők otihona 23. szoba. (380)

Jókarban levő télikabát eladó. Erdő-utca 10, I. em. (3090)

2 hold szántóföld

az Erzsébetvárosban, kitűnően termő, szabadkézből eladó. Alföldi Géza dr. ügyvéd, Belv., Lénau-tér 1 (Eisenstädter-ház) (3091)

Dió- és tölgyfaebédülő olcsón Siebold butorgyárban, Timișoara II. Tavirda u. 21. Telefon 699. (2423)

Ebedőlámpa és hálószoba csillár jókarban jutányos áron sürgősen eladó. Cim a kiadóba. (2192)

Lakás

Keresek a Belvárosban egy modern 4 szobás lakást, lehetőleg a Lloyd-soron. Cimeket „Lelépést nem fizetek” jelígre kérek (3448)

Keresek egy 6-8 szobás lakást a Lloyd-soron vagy a Liget-uton. Cimeket „Modern” jelígre a kiadóba kérek. (6412)

Keresek két szobás, konyhás lakást bármely városrészben. Cimeket kérek a kiadóba. (3100)

Különféle

Teljes ellátást kaphat 1-2 fű zsidó családnál. Gondos felügyelet, közel a zsidó liceumhoz. Cim Engel, Erzsébetváros, Hungária-ut 3. szám, I. em., 7. ajtó.

Nagyobb istálló 15-től kiadó. Cim: Szilágyi-utca 37. (3058)

Vendéglő (restaurant) és bodega kiadó. Belv. Jenőherceg-u. 8) (3088)

Gyilkosság a kastélyban

Bűnügyi regény

A nyomozási adatok alapján írta: Gábor Emil

(Folytatás).

17

— Csak eljöttem, kérem, gondoltam, majd megnézem, hogy nem lesz-e itt még szükség reám. Tetszik tudni, délután eret vágtam a bírónak.

A jegyzőnek ekkor ötlete támadt. A szemével rávillanott a detektivre, mintha azt akarta volna ezzel mondani, hogy most figyeljen: mit fog csinálni. Azután odaszólt Rubulescu Lázárnak:

— No, csak jöjjön közelebb, Rubulescu, ne húzódozzon vissza. Akarok magával valamit beszélni.

A barátságos invitálásra Rubulescu belépett a szobába. A két gyermek fényétől Sebestyén detektív jól megnézte magának a kuruzslót. Az arcáról leolvasta, hogy nagyon pénzvágyó, kapzsi ember, aki néhány bankjegyért sok minden szolgálatra kapható és esetleg egy nagyobb összegért, még büntetetre is kész volna.

Rubulescu egészen odament a jegyzőhöz, tiszteletteljesen meghajította magát, aztán megkérdezte:

— Talán valami megbízatása volna számomra a jegyző urnak? Nagy megtiszteltetés lenne számomra.

— Köszönöm szépen, mostan nincsen semmi szükségem, de ha valami kell, ami magánál megszerezhető, akkor egészen bizonyosan számíthat rá, hogy a vevője leszek. Most csak azt akarom magának megköszönni, amit Kemény urért tett. Azzal, hogy idejében eret vágott rajta, valószínűleg az életét mentette meg.

— Lehetséges, lehetséges, kérem, — mondotta Rubulescu és újból forgatni kezdte két kezében a kalapját.

— Ha a bíró ur felgyógyul, bizonyosan nagyon hálás lesz magának és busásan megfizeti a fáradságát.

— Köszönöm szépen, nem kell nekem a hálálkodás, sem a tulságos pénzbeli jutalom. Köszönettel fogadom azt is, ha annyit kapok, amennyit az ilyen szolgálatokért fizetni szokás.

— Hallottam, hogy jól keres a mesterségével és már egy kis vagyont is gyűjtött.

— No, nem megy a dolog olyan könnyen, amint beszélnek. Ha még nem volna olyan drága az élet és olyan magas az adó, akkor megjárna.

— Nono, ha olyan nagyon rosszul jövedelmez az üzlete, akkor miből vásárolta meg azt a szép rétet, odalent a palak mellett?

— Ó, az a rét nem sokat ér. Mocsaras.

— Hát a három szántóföld, amiket vett?

— Azok sem érnek valami sokat.

— Akármennyit is ér a maga rétje és három szántóföldje, megis csak szép kis summába került. Azt pedig, hogy ezt az összeget meg tudta fizetni, a jele annak, hogy mégsem olyan utolsó dolog orvosi gyakorlatot folytatni orvosi diploma nélkül.

— Ó, — tett a kezével egy elhárító mozdulatot Rubulescu, akit kuruzslásért a törvény már néhányszor megbüntetett — ha a beteg embereknek, akik engemet magukhoz hívnak, tanácsot adok, az csak emberbaráti szeretetből történik, amiért nem is fogadok el tőlük pénzt.

— Hát akkor bizonyára a gyógy-növényekkel való kereskedés hoz annyit.

— A gyógyzerész urak mindenestre jó árat fizetnek, — jegyezte meg Rubulescu, aki nem tudta elképzelni, hogy a jegyző miért firtatja olyan nagyon a vagyoni viszonyait.

— Maga pedig, mint okos ember, a keresményét földbirtokba fekteti. Bizony ez igen okos dolog. Azonban őszintén szólva, mégsem hittem volna, hogy gyógynövények gyűjtésével olyan sokat lehet keresni.

— Kérem szépen, én állatorvos is vagyok, messze földről jönnek hozzám az emberek és kérnek, hogy gyógyítsam meg a tehenüket, lovakat, bárányukat, vagy más házi állatjukat.

— És mindezt diploma nélkül is sikeresen tudja megcsinálni.

— Mire való is az a kis darabka papír? Jöjjenek csak hozzám az állatorvosok és lássuk, hogy ki tud többet? Tessék megkérdezni a parasztokat, azok majd megmondják, hogy ki kúrálja ki jobban a jószágukat, az állatorvos, vagy én.

Rubulescu dicsékvő hangon mondta ezt és közben körüljártatta tekintetét a szobában, mintha keresni akarná azt az embert, aki azt meri állítani, hogy nem tud többet, vagy legalább is annyit, mint akármelyik állatorvos.

— Mi tagadás, — szólt közönyös hangon Palmer jegyző — magam is sok emberrel beszéltem már, aki a maga ügyességét dicsérte. Barátom, Földi Henrik doktor ur is elismeréssel szólt magáról és kijelentette, hogy abban az időben, amikor az ő laboratóriumában dolgozott, igen nagy ügyességet mutatott.

Sebestyén János detektív, aki az egész beszélgetés alatt nem vette le a szemét Rubulescúról, észrevette, hogy ennek szeme Földi doktor nevének említésekor kissé megrebbent. Más ember ezt talán észre sem vette, de a detektív éles tekintetét ez nem kerülte el.

— Földi doktor elmondotta nekem, hogy amikor maga, Rubulescu, nála volt alkalmazásban, akkor nagy érdek lédést mutatott a vegyészeti iránt és olyan kezűgyességet és hozzáértést tanúsított, hogy sok nehéz manipulációt teljesen magára bízott.

— Arra törekedtem, hogy a doktor ur megelégedésére dolgozzam, válasszolt Rubulescu kitérően.

— Ugy tudom, hogy a barátom most új érdekes kísérletekre készül és megint szüksége lesz egy ügyes segédre. Azt hiszem, hogy azzal a szándékkal foglalkozik, hogy magát ismét segédjének alkalmazza. Örülhet, Rubulescu, mert alkalma lesz, hogy újabb érdekes dolgokat tanulhasson meg.

— Ha a doktor urnak szüksége lesz rám, mint laboránsra, szívesen állok szolgálatára.

És akkor Palmer jegyző hirtelen ezzel a kijelentéssel lepte meg Rubulescut:

— Nagy dologról van ugyanis szó. Ugyanis ekszhumálni fogják Sárosi ur holttestét.

(Folyt. köv.)

Primăria Municipiului Timișoara

No. VI 29177/1928
din 8 Oct. 1928.

Publicatiune.

Se aduce la cunoștință publică că timpului ai locul vaccinării pentru copii în etate de 3 luni până la 12 ani, precum și revaccinarea copiilor până la 12 ani cari încă nu sunt revaccinați se vor efectua pe teritoriul orașului Timișoara în modul următor:

1) In cetate Dl. dr. Iosif Todan va vaccina in localitatea școlii primare cl. I. din circ. I. Str. Gh. Grigorescu (Ferencz József-u.) la 20, 22 și 23 Oct. la ora 2 d. p.

2) In circ. san. II. Dl. dr. Alexandru Petculescu va vaccina la 22 și 29 Oct. la ora 3 p. m. în ăcoala de fete din Str. I. Măiorescu No. 5. (Bărăny-utca).

3) In circ. san. III. Dl. dr. Milivoj Stefanovici va vaccina la 24 și 31 Oct. la ora 4 p. m. în școală de băieți str. Simion Barnuțu No. 8. (Magyar-utca).

4) In circ. san. IV. Dl. dr. Ioan Bontila va vaccina la 20 și 27 Oct. 1928 la ora 2 p. m. în școală de băieți Str. Pipos No. 4. (Șkola).

5) In circ. san. V. Elisabetin Dl. dr. Stefan Banfi va vaccina la 20 Oct. ora 3 p. m. în școală din Piața Lahovari. (Telekhaz).

6) In circ. san. VI. Princ. Carol Dl. dr. Vasilie Pinteau va vaccina în localele judecătorești comunale IV. str. Iancu Văcărescu (Böhm-u.) la 22, 23 și 24 Oct. la ora 5 p. m.

7) In circ. san. VII. Princ. Mihai Dl. dr. Eugen Rațiu va vaccina la 22 și 23 Oct. la ora 2 p. m. în școală primară de stat din Piața Avram Iancu.

8) In circ. san. VIII. Dl. dr. Liviu selegianu va vaccina la 24 și 25 Oct. în școală primară de stat din Str. Crișan la ora 2 p. m.

Despre această dispozițiune se înștiințează publicul cu observațiunea ca, copiii sunt obligați la vaccinare și revaccinare cari au fost vaccinați de medici particulari sau cari din cauza de boală nu se pot vaccina, părinții lor sunt datori a prezenta medicului de circumscripție ca medic vaccinator un atestat legal dela acel medic particular.

Neimplinirea acestei ordonanțe ori neglijaarea totală a vaccinării se va pedepsi conform legii sanitare art. 42 și 54 și conform regulamentului pentru vaccinare și revaccinare art 45 și 46.

Primar:

Dr. Hajdu m. p.

Secretar:

Sagovici m. p.

Pentru conformitate:
șef de serviciu:

Dr. Heim

Déli Hírlap

1928 OKTÓBER 14

LEGUJABB

IV. ÉVF. 240. SZÁM

Derüs jelenet között az egyik védő Petőfi-verset olvasott fel a kommunistaper dosszárjából

Kolozsvár, október 13.

A védelem tegnap folytatta munkáját a kommunistaper vádlottai érdekében. Elsőnek Patrascanu dr. szólalt fel, aki annak idején a tanu kihallgatásokat vezette. A társadalom konstrukcióját ismerteti és igen éles kijelentéseket tesz. Kifejti, hogy az ipari munkásság igenis mindenkor forradalmi volt és lesz és, hogy erre maga a kapitalizmus kényszeríti reá. A körülmények szerint — ugymond — hol erősebb, hol gyengébb eszközökkel dolgoznak, a munkásság igenis természetesen diktaturára törekszik.

Ebben a perben szó sem lehet komoly vádról, mert a vádlottak nem vétettek még az olyan szigorú Marzescu-féle törvény ellen sem.

Hiszen ez a törvény maga is kimondja, hogy a szándék nem büntendő eselekmény. Már pedig in flagranti senki nem értek. Ezt maga a nagyvárad szigurancafőnök is eskü alatt vallotta. Egyéneket le lehet törni, de a munkások tömegeinek felfelé való törekvését soha. Felmentő ítéletet kért.

Draga Toma dr. védő beszélt ezután.

— Önök elé jöttem, — mondja — hogy az állampolgárok jogait megvédjem. Ezt a pert a politikusok inszcerálták, mert a liberálisok el akarják nyomni a munkásság millióit.

Pacala elnök: Itt nem vagyunk a parlamentben!

Dr. a dr. ezután utal arra, hogy terrorral sohasem lehet a munkásságot megsemmisíteni. Felolvass egy francia törvényt, amelynek alapján akarnak ítélkezni. Kimutatja azonban, hogy ezt a törvényt hamisan alkalmazták.

Felolvasása során kimutatja, hogy Clemenceau is elismerte a munkásság azon jogát, hogy a hatalomért harcadjon.

Ezután Virgiliusból olvas fel idézetet, amely így szól:

— A hegy vajudik, hogy egeret szüljön.

Ez a per — mondotta — Virgilius szavainak másolata. A sziguranca összeszedte az embereket és terrort fejtett ki, hogy maga alá helyezhesse a munkásságot.

Az elnök ezután tíz perc szünetet rendelt el, majd Parascivescu dr. védőnek adja át a szót. A védő beszédének elején ismerteti a per felépítését és kifogásolja a vádat. Előadja, hogy fültanuja volt Pacala tábornok

és az ügyész egyik beszélgetésének, melynek során az ügyész kijelentette, hogy ezután már a szakszervezetek megsemmisítése jöhet.

Ekkor a védő egy verset vesz elő, Petőfi versét, amelyet román a fordítottak és amelyet a per dosszárjából vett elő.

A vers következőképpen hangzik:

Hol kutya, ott bolha
Hol kenyér, ott egér,
Hol asszony, ott ördög.

Általános derűtség közepette kérdezi az elnököt, vajjon hogyan kerülhetett ez a vers ennek a nagy pernek a dosszárjába. Hangoztatja, hogy ebből az ügyből is kisebbségi kérdést akarnak csinálni, mert ha csupa Popescu és más jóhangzású név lenne a vádlottak között, úgy a felmentés egészen biztosra volna vehető.

A tárgyalást ezután felfüggesztették és ma folytatják, amikor Lazar Aurél dr. védő fog beszélni.

Tizezer kilométer utat tesz meg a Zeppelin léghajó kedvezőtlen időjárás mellett

Berlin, október 12.

Tegnap leirhatatlan izgalom uralkodott egész Németországban és Európában, mert a Zeppelin léghajóról az utolsó hírt szerdán éjjel előtt kapták, amely szerint a léghajó Valenciától északra tartózkodik. Azóta semmi jelentés nem érkezett és hajnalig a Zeppelin nem repült át Valencia felett. Egyes jelekből viszont tudni vélük azt, hogy a léghajó reggel négy órakor elhaladt Gibraltár mellett, de a kikötőt elkerülte. Az óceán felett ekkor nagy vihar dühöngött, a légköri viszonyok igen kedvezőtlenek voltak, amiért is a spanyol rádióállomásoknak sem sikerült a Zeppelinnel összeköttetést nyerni. A párisi Journal újabb jelentést kapott Casablancából, amely szerint az ottani rádióállomás Zeppelin jelentését felfogta. Ebben közlik, hogy a léghajó fedélzetén

minden rendben van és éjjelkor eléri az Azori-szigeteket.

Madridi legújabb jelentés szerint a Graf Zeppelin pénteken reggel öt órakor elrepült a gibraltári öböl fölött és azóta az óceán fölött halad. Az időjárási jelentések eléggé kedvezőtlenek ugyan, amihez hozzájárul az is, hogy a léghajó kerülő utat tesz. Az ut két-ezer kilométerrel hosszabb, mint volt 1924-ben, amikor Eckener dr. az első Zeppelinnel repülte át az óceánt. Az egész ut tehát tizezer kilométer. A Graf Zeppelin száz óra hosszáig lesz uton.

Csütörtök délelben a Zeppelin léghajó Madeira szigete fölött repült el. Eckener dr. rádió jelentette Friedrichshafenbe, hogy az időjárási jelentések, amelyeket az óceánon járó hajók adnak le, most már kedvezőbbek.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'14 — Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 október 13-án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)
Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalás jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkeresetben.
Angol font: 804'00—804'00—805'00—, dollár: 165'25—165'40—165'75,
dinár: 2'92— külföldi, 2'89 belföldi, 2'89 effect, hollandi forint: 66'40
66'50—66'50, francia frank: 6'48—6'50—6'50, olasz líra: 8'68—8'70—8'70
cseh kor.: 4'91—4'91'50 4'92, német márka: 39'42—39'45—39'50, osztrák
schilling: 23'31—23'34—23'40, magyar pengő: 28'93—28'96—29'20, svájci
frank: 31'90—31'93—32'00.

Terményárak:

Buza 710, tengeri, régi 920, zab 610, korpa 530, árpa 630.

KATONAI PAKTUM. Szófiából jelentik: Bulgária ajánlatot tett Törökországnak döntőbírósi és meg nem támadási paktum kötésére. A két állam között három év óta barátsági szerződés áll fenn, amelyet katonai paktummal akarnak kibővíteni.

A PATRIARKA VESZEDELME. Brassóból jelentik: A brassói 413 számú személyvonal, amelyen Miron Cristea patriarcha is utazott, a brassói állomáson összeütközött a 317. számú vegyesvonattal. A személyvonal vezetője még idejében észrevette a veszedelmet, fékezett és így emberéletben nem esett kár. Az anyagi kár azonban tetemes.

JUGOSZLÁVIÁNAK NEM KELLE FÉLNI. Londonból jelentik: A Daily Mail interjú közöl Zogu albán királlyal, aki kijelentette, hogy Albániának nincsenek agresszív szándékai Jugoszláviával szemben. Természetes azonban, hogy Albánia együttműködést tart fenn Olaszországgal, hiszen Olaszország volt az egyetlen állam amely Albániának segítségére sietett. Valószínű az is, hogy az albán hadsereg tisztikara túlnyomóan olaszokból áll. Az albán hadseregben csupán negyvenöt olasz tiszt és husz olasz katonai mérnök teljesít szolgálatot. A király kijelentette, hogy meggyőződése szerint Olaszország nem készül háborúra Jugoszlávia ellen, de ha mégis háború törne ki, Jugoszláviának nem kellene félni albán, sem bolgár támadástól.

— **Alom — a balkáni egység.** Belgrádból jelentik: Venizelosz a tervezett balkáni Locarnói kijelentette, hogy a két balkánháború és a világháború évtizedekre menőleg olyan atmoszférát teremtett, hogy a mai vezető emberek életében balkáni egységről és balkáni szövetségről komolyan szó sem lehet. Venizelosz tegnap éjjelkor elutazott Belgrádból.

— **Anglia jövőre választ.** Londonból jelentik: Az angol lapok értesülése szerint Angliában az új választások a jövő év június 10-én lesznek.

— **Vilmos ekszecsászár — hetven éves.** Doornból jelentik: Vilmos ekszecsászár a napokban üli meg hetvenedik születésnapját. Doornban erre nagy előkészületeket tesznek és többek között harangjátékot is rendeznek.

— **A felrobbant municióraktár.** Trevisoból jelentik: Hirt adunk róla, hogy a trevisoi katonai municióraktár felrobbant. A katasztrófát kazánrobbanás okozta. A halottak száma tízenegyre, a sebesülteké ötre szaporodott.